

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Wierzbica na lata 2022 – 2023

I. Wstęp

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 – 2023 określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii.

Zgodnie z art. 4¹ Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi samorząd ma obowiązek prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu. W szczególności działania te obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Zgodnie z art. 2 ust. 4 lit. b Ustawy z dnia 17 grudnia 2021 roku o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw elementem gminnego programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

Natomiast zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, zapobieganie narkomanii należy do zadań własnych gminy i obejmuje:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz

- dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
 - 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Realizacja zadań, o których mowa, jest prowadzona w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Wierzbica, zwanego dalej Programem.

Realizując Program, należy przestrzegać ustawowego wymogu, aby każde zadanie, które zostało wpisane do Programu, dotyczyło profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w rozumieniu Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Tylko na takie zadania mogą zostać wydatkowane środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o czym mówi art. 11 *„W celu pozyskania dodatkowych środków na finansowanie zadań określonych w art. 4¹ ust. 1 gminy pobierają opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18”*.

Obok zadań dotyczących profilaktyki alkoholowej, Program zawiera również zadania własne gminy w obszarze profilaktyki i terapii narkomanii, wynikające z Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Zamieszczenie zadań wynikających z dwóch odrębnych przepisów w jednym Programie wynika przede wszystkim z faktu, iż do znacznej części problemów będących skutkiem nadmiernego spożywania alkoholu czy brania używek można zaproponować zbieżne działania profilaktyczne. Wyniki różnorodnych badań, obserwacja zachowań młodych ludzi oraz rekomendacje Światowej Organizacji Zdrowia wskazują potrzebę zintegrowanego podejścia do profilaktyki używania substancji psychoaktywnych. Szczególnie młodzi ludzie mają tendencję do podejmowania zachowań ryzykownych dla zdrowia, do których należy przede wszystkim eksperymentowanie z narkotykami, dopalaczami, nikotyną i alkoholem. Zasadnym jest stworzenie programu dotyczącego profilaktyki zachowań ryzykownych szkodliwych dla zdrowia oraz łączenie różnorodnych form profilaktyki podejmowanych wobec młodego pokolenia.

Program ten jest podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji działań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii w Gminie Wierzbica. Program ma na celu tworzenie spójnego systemu działań naprawczych i profilaktyki zmierzającej do zapobiegania powstawaniu nowych problemów alkoholowych i innych uzależnień oraz zmniejszeniu tych, które aktualnie występują.

1 stycznia 2021 roku weszła w życie ustawa z dnia 14 lutego 2020 roku o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów. Ustawa ta wprowadziła m. in. zmiany do ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi tj. wprowadzenie opłat za napoje alkoholowe w opakowaniach o ilości nominalnej nieprzekraczającej 300 ml. W myśl art. 9³ ust. 4 cytowanej ustawy „Gmina przeznacza środki, o których mowa w ust. 3 pkt. 1 na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu”.

Z dniem 1 stycznia 2022 roku weszła w życie Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 roku o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw. Zapisy ustawy

wskazują, że zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym powinny stanowić element gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

Uzależnienia behawioralne to takie formy zachowań, które związane są z wykonywaniem pewnych czynności (hazard, zakupy, gry komputerowe, nadmierne korzystanie ze smartfona itp.), a ich specyfiką jest m. in. utrata kontroli nad tymi zachowaniami. Określona czynność staje się nałogowa wtedy, gdy zaczyna jej towarzyszyć silne pragnienie lub wewnętrzny przymus jej podejmowania z coraz większą częstotliwością.

II. Podstawy prawne:

- 1) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 2) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- 3) Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym;
- 4) Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw;
- 5) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- 6) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- 7) Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025.

III. Diagnoza lokalnych problemów społecznych mieszkańców Gminy Wierzbica:

Na terenie gminy w III kwartale 2020 roku została przeprowadzona diagnoza lokalnych problemów społecznych mieszkańców przez Instytut Szkoleniowo – Badawczy. Przeprowadzono badanie ankietowe, które objęło trzy grupy mieszkańców:

- uczniów szkoły podstawowej – klasy IV – VIII,
- dorosłych mieszkańców gminy,
- sprzedawców w punktach sprzedaży napojów alkoholowych.

Łącznie w badaniu wzięło udział 434 osoby, z czego 263 osoby to uczniowie szkół podstawowych działających na terenie gminy.

Celem przeprowadzonych badań była przede wszystkim analiza wybranych problemów społecznych, takich jak:

- problem spożywania alkoholu zarówno przez dorosłych jak i młodzież, dostępność produktów alkoholowych na terenie gminy,
- problem przyjmowania narkotyków przez młodzież jak również ich dostępność na terenie gminy, opinie i postawy wobec substancji psychoaktywnych,
- zjawisko przemocy w rodzinie, postawy i opinie względem tego problemu.

Analizując otrzymane wyniki badań przeprowadzonych wśród młodych mieszkańców gminy można wnioskować, że ważny zdaje się być problem picia alkoholu – 19% uczniów deklaruje, że inicjację alkoholową ma już za sobą. Dodatkowo już wśród uczniów szkoły podstawowej są osoby deklarujące picie bieżące, a także przyznające się do incydentów upijania się (4%). Mało tego, wśród młodzieży, która deklaruowała picie alkoholu 22% przyznaje, że po raz pierwszy alkohol piła z rodzicami oraz tyle samo badanych uczniów zaznaczyło odpowiedź „z innym dorosłym członkiem rodziny”. Można zatem mówić o pewnym przyzwoleniu dorosłych na picie wśród młodzieży. Być może jednym z powodów, jaki młodzi ludzie wskazują, jeśli chodzi o sięganie po alkohol, jest chęć pocucia się dorosłym – 50% tak uważa. Zapewne na sięganie po alkohol mają wpływ także rówieśnicy –

aż 68% młodych ludzi uważa, że młodzież sięga po alkohol, aby dopasować się do kolegów/koleżanek. Młodzi ludzie deklarują także, że na terenie gminy Wierzbica samodzielnie kupili alkohol (5% tak twierdzi).

Dorośli respondenci także zwracają uwagę na problem picia alkoholu. Sami deklarują, że spożywają alkohol raczej okazjonalnie, a jednym z głównych problemów społecznych jest w ich opinii picie alkoholu przez młodzież. Aż 48% z nich uważa, że picie alkoholu na terenie gminy wzrosło w ciągu ostatnich 10 lat, podobnego zdania jest 31% ankieterowanych sprzedawców napojów alkoholowych. Nasuwa to zatem potrzebę podejmowania działań profilaktycznych dotyczących picia alkoholu na terenie Gminy Wierzbica.

Problem wśród młodych mieszkańców gminy stanowią niestety także inne substancje psychoaktywne. Co prawda wśród ankieterowanej młodzieży nikt nie deklarował kontaktu z narkotykami, ale mimo to młodzi ludzie przyznają, że znają w swoim otoczeniu osoby, które „biorą” narkotyki (10%), a sami też w nie do końca jasny sposób udzielali odpowiedzi dotyczących częstotliwości i rodzaju używanych środków, pozostawiając tym samym wątpliwości, czy aby na pewno nie mieli kontaktu ze środkami odurzającymi. Nasuwa się zatem potrzeba informowania ich o niebezpieczeństwach, jakie wiążą się z choćby jednorazowym zażywaniem narkotyków, zwłaszcza jeśli mowa o nadal „popularnych” wśród młodzieży dopalaczach. Potrzebę edukacji niejako potęguje fakt, że nawet wśród osób dorosłych znalazły się takie, które sporadyczne używanie narkotyków uważają za bezpieczne – 4% dorosłych respondentów wyraziło taką opinię. Dodatkowo aż 55% dorosłych mieszkańców gminy ocenia swoją wiedzę na temat narkotyków jako niewielką. Zatem działania edukacyjne związane z zażywaniem środków psychoaktywnych winny obejmować różne grupy wiekowe, nie tylko i wyłącznie młodzież.

Jednym z ważnych problemów w społeczności lokalnej Gminy Wierzbica jest według dorosłych mieszkańców przemoc, zwłaszcza ta w najbliższym środowisku, w rodzinie. Sami także deklarują, że znają osoby, które doznają przemocy od osób najbliższych – 30% zna takie osoby. Godna podkreślenia jest postawa dorosłych mieszkańców gminy wobec zachowań przemocowych. Aż 92% uważa metody siłowe za niewłaściwe wychowawczo i jest za zakazem stosowania kar fizycznych (75%). Ważne, by wzmacniać taką postawę, a jednocześnie nadal nie ustawać w trudzie edukowania mieszkańców gminy. Istotnym aspektem jest przekazywanie rzetelnej i aktualnej wiedzy odnośnie możliwości pomocy, zarówno osobom pokrzywdzonym, jak i sprawcom.

Podsumowując, w prowadzeniu działań profilaktycznych na terenie Gminy Wierzbica tak samo istotne wydają się być strategie oparte na przekazywaniu rzetelnej, adekwatnej do odbiorców wiedzy, a także te, oparte na rozwoju umiejętności psychospołecznych jak np. asertywność, poczucie własnej wartości. Nie należy zapominać, że tymi odbiorcami nie muszą być tylko dzieci i młodzież, ale także istnieje silna potrzeba angażowania rodziców, nauczycieli, pedagogów. Tylko holistyczne podejście do działań profilaktycznych może przynieść zamierzone efekty.

IV. Adresaci:

Problemy związane z nadużywaniem alkoholu dotyczą znacznej części społeczeństwa, dlatego Program skierowany jest do wszystkich mieszkańców Gminy Wierzbica, którzy w życiu spotykają się z problemem nadużywania alkoholu oraz narkotyków w sposób ryzykowny i szkodliwy; uzależnionych, którzy wymagają leczenia (działania terapeutyczno-korekcyjne); utrzymujących abstynencję i współuzależnionych (działania wspierające).

Działania z zakresu profilaktyki uniwersalnej adresowane są głównie do całych grup, w szczególności do dzieci i młodzieży, bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych ze stosowaniem substancji psychoaktywnych oraz zażywaniem alkoholu. Działania uprzedzające z zakresu profilaktyki selektywnej skierowane są do jednostek lub grup zwiększonego ryzyka, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne, narażone są na większe od przeciętnego niebezpieczeństwa wystąpienia problemów związanych z uzależnieniami i przemocą. Działania powstrzymujące z zakresu profilaktyki wskazującej skierowane są do jednostek lub grup demonstrujących wczesne symptomy związane z uzależnieniem. Program adresowany jest także do wszystkich zainteresowanych tą problematyką. W szczególności:

- dzieciom i młodzieży,
- osobom dorosłym pijącym szkodliwie i ryzykownie;
- osobom uzależnionym od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych;
- osobom współuzależnionym od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych;
- osobom uzależnionym behawioralnie;
- ofiarom przemocy w rodzinie,
- sprawcom przemocy w rodzinie

V. Cele:

Cel główny:

Ograniczenie negatywnych konsekwencji społecznych, w tym szczególnie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego wynikających ze spożycia alkoholu, zażywania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych. Podniesienie świadomości lokalnej społeczności w zakresie szkodliwości uzależnień dla zdrowia.

Cele szczegółowe:

- 1) zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz członków ich rodzin;
- 2) udzielenie rodzinom, w których występują problemy związane z używaniem alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przez przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz przemocy w rodzinie w szczególności dla dzieci i młodzieży;
- 4) prowadzenie działań profilaktycznych, informacyjnych, edukacyjnych oraz szkoleniowych w zakresie rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniami behawioralnymi;
- 5) ograniczenie skali zjawiska uzależnienia od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych.

VI. Sposoby realizacji programu:

Powyższe cele i zadania będą realizowane poprzez:

1. Udzielanie pomocy psychologicznej i prawnej rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym, narkomanii oraz przemocy.
2. Ograniczanie dostępności alkoholu i innych środków psychoaktywnych, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży poprzez szkolenia sprzedawców napojów alkoholowych oraz poprzez kontrole sklepów i lokali gastronomicznych.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży.
4. Realizację programów profilaktycznych, w tym programów rekomendowanych, na rzecz dzieci i młodzieży w placówkach oświatowo – wychowawczych, a także różnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież, służące promocji zdrowego stylu życia.
5. Podejmowanie czynności zmierzających do podjęcia leczenia odwykowego osób zgłaszanych do Komisji oraz przeprowadzanie rozmów w sprawach osób nadużywających alkohol, a także motywowanie osób zgłoszonych do Komisji w celu podjęcia leczenia odwykowego.
6. Wspieranie przedsięwzięć mających na celu przeciwdziałanie wykluczaniu społecznemu i marginalizacji osób uzależnionych i ich rodzin.

VII. Formy pomocy dla osób uzależnionych i ich rodzin:

- 1) Przeprowadzanie rozmów motywujących z osobami uzależnionymi do podjęcia leczenia odwykowego.
- 2) Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu, obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu tj. zalecenie przeprowadzenia badania przez biegłego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania formy leczenia.
- 3) Kierowanie wniosku do sądu o orzeczenie obowiązku leczenia w zakładzie leczenia odwykowego.
- 4) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej.
- 5) Dofinansowanie obozów, kolonii, wycieczek z programem socjoterapeutycznym dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym.
- 6) Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Posterunkiem Policji, Punktem Konsultacyjnym ds. rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych oraz Kuratorem Sądowym w zakresie pomocy rodzinom, w których występują problemy z nadużywaniem alkoholu, substancji psychoaktywnych i przemocą.

VIII. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie uzależnień behawioralnych, rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii:

- 1) Prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką uzależnień behawioralnych, profilaktyką alkoholową i przeciwdziałaniem narkomanii, np. szkolenia, wykłady.
- 2) Zakup i rozpowszechnianie materiałów profilaktycznych - prasy, broszur, plakatów, ulotek, książek z zakresu profilaktyki uzależnień behawioralnych, rozwiązywania problemów alkoholowych i narkotykowych.
- 3) Organizowanie i finansowanie warsztatów i programów profilaktycznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów rekomendowanych.
- 4) Organizowanie i dofinansowywanie działalności świetlic środowiskowych oraz ich wyposażenie w sprzęt niezbędny do właściwego zagospodarowania wolnego czasu dzieci i młodzieży oraz remonty i inwestycje w tym zakresie.
- 5) Finansowanie szkoleń i kursów służących podniesieniu kompetencji w zakresie wiedzy o uzależnieniach dla osób stykających się z problematyką uzależnień i przemocy w rodzinie m. in. nauczycieli, pracowników socjalnych, funkcjonariuszy policji, członków GKRPA,

pracowników administracji zajmujących się wydawaniem zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

- 6) Podejmowanie działań edukacyjnych, kontrolnych i interwencyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych mających na celu ograniczenie ich dostępności i przestrzegania zakazu sprzedawania i spożywania przez nieletnich napojów alkoholowych.
- 7) Promocja i profilaktyka zdrowego stylu życia poprzez udział w ogólnopolskich kampaniach promujących trzeźwość.
- 8) Wspieranie działań podejmowanych przez organizacje rządowe, pozarządowe i środowisko wzajemnej pomocy, które są ukierunkowane na zapobieganie i zmniejszenie szkód powodowanych uzależnieniami.
- 9) Organizacja i/lub finansowanie zajęć dla rodziców mających na celu podniesienie kompetencji wychowawczych, społecznych oraz przygotowujących rodziców do wychowywania dzieci bez przemocy, alkoholu, środków psychoaktywnych oraz w zakresie uzależnień behawioralnych.
- 10) Prowadzenie badań i monitorowanie problemów społecznych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.

IX. Przewidywalne efekty realizacji Programu:

- 1) Podniesienie świadomości mieszkańców Gminy Wierzbica wobec skutków nadużywania alkoholu, środków psychotropowych, stosowania przemocy oraz skutków związanych z uzależnieniami behawioralnymi.
- 2) Zwiększenie zaangażowania lokalnej społeczności w działania związane z ograniczeniem alkoholizmu na terenie Gminy Wierzbica.
- 3) Zmniejszenie skali dysfunkcji występujących w rodzinach, wynikających z uzależnienia i współuzależnienia.
- 4) Zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin.
- 5) Promocja zdrowego stylu życia wolnego od alkoholu i innych środków uzależniających.

X. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- 1) Komisja realizuje powyższe zadania w oparciu o Ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz Ustawę o przeciwdziałaniu narkomanii.
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podejmuje czynności zmierzające do podjęcia leczenia odwykowego osób zgłoszonych do Komisji w szczególności poprzez:
 - 2.1) przeprowadzanie rozmów w sprawach osób nadużywających alkohol,
 - 2.2) przeprowadzanie rozmów motywacyjnych z osobami zgłoszonymi do Komisji w celu podjęcia leczenia odwykowego,
 - 2.3) kierowanie osób nadużywających alkohol na badanie przez biegłego sądowego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
 - 2.4) kierowanie wniosków do sądu o orzeczenie obowiązku leczenia w zakładzie leczenia odwykowego,
 - 2.5) opiniowanie wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych,
 - 2.6) udzielanie rodzinom pomocy psychospołecznej, w których występują problemy alkoholowe,
 - 2.7) prowadzenie działań kontrolnych i interwencyjnych mających na celu ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia,

- 2.8) praca w Zespole Interdyscyplinarnym i grupach roboczych w przypadku wystąpienia przemocy w rodzinie,
- 2.9) Udzielanie konsultacji członkom rodzin z problemem alkoholowym.
- 3) Posiedzenia Komisji odbywają się stosownie do potrzeb, co najmniej raz w miesiącu.
- 4) Koordynację realizacji programu powierza się przewodniczącemu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- 5) Do zadań Przewodniczącego i Wiceprzewodniczącego należy:
- 5.1) przygotowanie projektu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
- 5.2) opisywanie dowodów źródłowych, na podstawie których będą dokonywane wydatki w ramach Programu,
- 5.3) określanie zgodności podejmowanych działań z Programem,
- 5.4) współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i uzależnień od środków psychoaktywnych,
- 5.5) sporządzenie w imieniu Wójta projektu raportu z wykonania w danym roku programu i efektów jego realizacji, który zostanie przedłożony Radzie Gminy w terminie do 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.
- 6) Pod nieobecność przewodniczącego pracami Komisji kieruje wiceprzewodniczący Komisji.
- 7) Do zadań sekretarza Komisji należy: sporządzanie protokołów z posiedzenia Komisji, sporządzanie listy obecności z posiedzenia Komisji, przekazywanie dokumentacji będącej przedmiotem posiedzenia do odpowiednich instytucji.
- 8) Wójt Gminy sprawuje na bieżąco nadzór nad realizacją Programu i podejmuje niezbędne działania do osiągnięcia wyznaczonych celów.
- 9) Zgodnie z art. 41 ust. 4 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w skład gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

XI. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wierzbicy:

- 1) Konieczność ujęcia w Gminnym Programie zasad wynagradzania członków GKRPA nakłada art. 4¹ ust. 5 w/w ustawy. W związku z powyższym, za udział w jednym posiedzeniu Komisji przysługuje wynagrodzenie brutto w wysokości:
- Przewodniczącemu Komisji – 9%
 - Wiceprzewodniczącemu – 8%
 - Sekretarzowi Komisji – 7%
 - Członkowi Komisji – 6%

Minimalnego wynagrodzenia za pracę aktualnie obowiązującego określonego w Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej.

- 2) Podstawą do wypłaty wynagrodzeń, o których mowa w powyższym punkcie stanowi sporządzona i podpisana przez przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego lista (listy) obecności z podpisami członków Komisji biorących udział w jej pracach.
- 3) Wypłata wynagrodzenia dokonywana będzie przelewem na wskazany przez członka Komisji rachunek bankowy w terminie do 20-go dnia miesiąca następującego po miesiącu przepracowanym.
- 4) W przypadku nieobecności Przewodniczącego na posiedzeniu Komisji obowiązki wynikające z prowadzenia posiedzenia Komisji przejmuje Wiceprzewodniczący, który zachowuje prawo do wynagrodzenia w wysokości przysługującym Przewodniczącemu.

- 5) Ponadto przewiduje się dodatkowe wynagrodzenie za użycie własnego środka transportu w związku z czynnościami na rzecz pracy w GKRPA (m.in. w związku z kontrolą punktów sprzedaży napojów alkoholowych, uczestnictwem w szkoleniach, itp.).

XII. Źródła finansowania:

- 1) Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie są środki finansowe budżetu gminy stanowiące dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wniesione przez podmioty gospodarcze, zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- 2) Dochody te stanowią dochód gminy, który w całości jest przekazywany na realizację programu. Zgodnie z art. 18² w/w ustawy środki te nie mogą być przeznaczone na inne cele.

XIII. Harmonogram działań:

Cel strategiczny: Ograniczenie negatywnych konsekwencji społecznych, w tym szczególnie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego wynikających z używania alkoholu i środków psychoaktywnych				
Cele szczegółowe	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki	Czas realizacji
Zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i/lub środków psychoaktywnych oraz członków ich rodzin	Prowadzenie punktu konsultacyjnego ds. rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków psychotropowych	GKRPA	- liczba osób korzystających z pomocy terapeuty uzależnień, - liczba osób uczestniczących w spotkaniach edukacyjnych	2022 - 2023
	Szerokie informowanie społeczeństwa o możliwościach korzystania z pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu i/lub środków psychoaktywnych poprzez upowszechnianie materiałów edukacyjnych i udział w kampaniach społecznych	Placówki oświatowe, GOPS, GKRPA	- rozpowszechnianie ulotek, plakatów, broszur, - realizacja kampanii profilaktycznych	2022 - 2023
	Finansowanie opinii (psychologicznych i psychiatrycznych) sporządzonych przez biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, kierowanie spraw do sądu osób uzależnionych od alkoholu	GKRPA	- liczba wydanych opinii, - liczba złożonych wniosków do sądu	2022 - 2023
	Finansowanie działalności Świetlicy Środowiskowej „Betania”, która w ramach realizowanych działań prowadzi zajęcia o charakterze profilaktycznym i wychowawczym, organizowanie wyjazdów	Urząd Gminy GKRPA	- liczba dzieci korzystających ze wsparcia w świetlicy środowiskowej, - liczba dzieci biorących udział w wyjazdach, - liczba wyjazdów	2022 - 2023

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i/lub uzależniania od środków psychotropowych pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie	Konsultacje osób zgłoszonych z członkami Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	GKRPA	- liczba wniosków skierowanych do GKRPA	2022 - 2023
	- motywowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego w szpitalu, poradni - motywowanie osób uzależnionych od alkoholu i/lub środków psychoaktywnych do skorzystania z pomocy terapeutów	GKRPA GOPS	- liczba przeprowadzonych rozmów motywujących, - liczba osób, które podjęły leczenie w szpitalu	2022 - 2023
	- udzielanie osobom i rodzinom objętych procedurą Niebieskiej Karty pomocy psychologicznej i prawnej	GKRPA GOPS	- liczba osób korzystających z pomocy psychologa i prawnika	2022 - 2023
Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz przemocy domowej w szczególności dla dzieci i młodzieży	Finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych służących podniesieniu kompetencji w zakresie wiedzy o uzależnieniach dla osób stykających się z problematyką uzależnień i przemocy w rodzinie	Placówki oświatowe, GOPS, GKRPA, policja	- liczba placówek biorących udział w szkoleniu, liczba kursów i szkoleń, - liczba osób biorących udział w kursie lub szkoleniu	2022 - 2023
	Promocja wśród dorosłych mieszkańców gminy ogólnopolskich kampanii m.in. poprzez rozprowadzanie materiałów edukacyjnych	Placówki oświatowe, GOPS, GKRPA	- liczba rozprowadzonych materiałów edukacyjnych, - liczba przeprowadzonych kampanii	2022 - 2023
	Zakup materiałów edukacyjnych zawierających podstawowe informacje na temat uzależnień behawioralnych, adresowanych do nauczycieli i pedagogów	GKRPA, placówki oświatowe	- liczba zakupionych materiałów	2022 - 2023
	Organizowanie zajęć profilaktycznych lub warsztatowych dla dzieci i młodzieży, związanych z zażywaniem środków psychoaktywnych i/lub alkoholu	Placówki oświatowe, GKRPA, stowarzyszenia, organizacje pozarządowe, osoby fizyczne działające na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii	- liczba przeprowadzonych zajęć, warsztatów - liczba uczniów biorących udział w zajęciach lub warsztatach	2022 - 2023
	Organizowanie konkursów promujących zdrowy i trzeźwy styl życia	Jednostki organizacyjne gminy, GKRPA, stowarzyszenia, organizacje pozarządowe,	- liczba placówek/instytucji i/lub osób, które zorganizowały konkursy,	2022 - 2023

		osoby fizyczne działające na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii	- liczba uczniów, którzy wzięli udział w konkursach	
	Finansowanie lub dofinansowanie działań profilaktycznych polegających na promocji spędzania wolnego czasu bez używek poprzez organizowanie lokalnych imprez o charakterze prozdrowotnym, społecznym dla dzieci i młodzieży	Jednostki organizacyjne gminy, GKRPA, stowarzyszenia, organizacje pozarządowe, osoby fizyczne działające na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii	- liczba zorganizowanych imprez lokalnych, - liczba osób biorących udział w wydarzeniach	2022 - 2023
	Organizowanie spotkań, prelekcji i szkoleń ze specjalistami w dziedzinie profilaktyki uzależnień, przemocy domowej dla dzieci, młodzieży i dorosłych	Jednostki organizacyjne gminy, GKRPA, stowarzyszenia, organizacje pozarządowe, osoby fizyczne działające na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii	- liczba przeprowadzonych spotkań, prelekcji, szkoleń	2022 - 2023
	Organizowanie i finansowanie szkoleń dla członków GKRPA oraz sprzedawców alkoholu	GKRPA	- liczba przeprowadzonych szkoleń, - liczba osób biorących udział w szkoleniach	2022 - 2023
	Organizowanie warsztatów, seminariów dla nauczycieli z zakresu zachowań problematycznych dzieci i młodzieży	Placówki oświatowe, GKRPA	- liczba przeprowadzonych warsztatów, seminariów, - liczba osób biorących udział w warsztatach, seminariach	2022 - 2023
	Opracowanie Diagnozy lokalnych problemów/zagrożeń społecznych	GKRPA	- liczba opracowanych dokumentów	2023
	Współpraca ze sklepami prowadzącymi sprzedaż napojów alkoholowych i alkoholu	GKRPA Urząd Gminy	- liczba sklepów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych i alkoholu	2022 - 2023
Ograniczanie skali zjawiska uzależnienia od alkoholu,	Realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych odwołujących się do strategii profilaktycznych	Placówki oświatowe, GKRPA, stowarzyszenia, organizacje pozarządowe	- liczba dzieci biorących udział w zajęciach, - liczba zajęć sportowych	2022 - 2023
	Wspomaganie działań kulturalno – muzycznych promujących zdrowy i trzeźwy styl życia w środowisku lokalnym	Jednostki organizacyjne gminy, GKRPA, stowarzyszenia, organizacje pozarządowe, osoby fizyczne działające na rzecz	- liczba środowisk biorących udział, - liczba działań, - liczba osób biorących udział	2022 - 2023

narkotyków i/lub innych środków psychotropowych		rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii		
	Realizacja rekomendowanych programów profilaktycznych oraz opracowanych przez pedagogów, nauczycieli w placówkach oświatowych oraz stowarzyszeniach i organizacjach pozarządowych skierowanych do dzieci i młodzieży	Placówki oświatowe, GKRPA, stowarzyszenia, organizacje pozarządowe	- liczba programów profilaktycznych, - liczba osób biorących udział w programie	2022 - 2023
	Edukacja publiczna w zakresie problematyki alkoholowej, narkomanii, uzależnień środkami psychotropowymi i behawioralnymi	Jednostki organizacyjne gminy, GKRPA	- liczba osób biorących udział, - liczba spotkań, - liczba programów	2022 - 2023
	Propagowanie działań informacyjno – edukacyjnych Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, w tym propagowanie ulotek, broszur	Jednostki organizacyjne gminy, GKRPA	- liczba rozprawdzonych ulotek, broszur	2022 - 2023

Przewodnicząca
Rady Gminy Wierzbica
/-/ Małgorzata Winiarska